

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-123/12-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední odborná škola „FORTIKA“, Lomnice u Tišnova, Tišnovská 15
Sídlo:	679 23 Lomnice u Tišnova, Tišnovská 15
IČ:	62073257
Identifikátor:	600 013 286
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Miroslavem Koudelkou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
Místo inspekční činnosti:	Lomnice u Tišnova, Tišnovská 15
Termín inspekční činnosti:	21. až 23. únor 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Střední odborná škola „FORTIKA“, Lomnice u Tišnova, Tišnovská 15 (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a domova mládeže. Realizuje svoji činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Místo poskytovaného vzdělání je na ulici Tišnovská 15, v centru Lomnice u Tišnova. Domov mládeže se nachází na Židovském náměstí 108.

Škola v současné době vyučuje žáky v jednom oboru středního vzdělání zakončeném maturitní zkouškou: 65-42-M/01 Hotelnictví (65-42-M/004 Hotelnictví a turismus dobíhající obor).

Za poslední 3 roky je počet vyučovaných žáků v denní formě vzdělávání stabilní (239 žáků v roce 2009, 235 žáků v roce 2010 a 233 žáků v osmi třídách k 30. září 2011).

Školu navštěvuje devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), což je 4 % z celkového počtu žáků. Dva žáci se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“). Škola poskytuje vzdělávání také třem cizím státním příslušníkům.

Hlavním cílem školy je připravit žáky jako středoškolské odborníky do cestovních kanceláří, hotelů a dalších gastronomických provozoven. V rámci vzdělávacího procesu využívá zvyšování podílu aktivní práce žáků ve vyučovacích hodinách v návaznosti na vzdělávací strategie uskutečňované podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). Škola klade velký důraz na zdokonalování jazykových a komunikativních dovedností a získávání odborných znalostí žáků. Tyto kompetence si žáci ověřují již v průběhu studia v tuzemském i zahraničním prostředí. Studijní program tvoří povinné a volitelné vyučovací předměty. Volitelné předměty obsahují speciální učivo, které prohlubuje základní znalosti v oboru a umožňuje užší specializaci, čímž rozšiřuje možnosti uplatnění absolventů.

Škola je po nedávné rekonstrukci kompletně moderně vybavena. Disponuje kvalitní učebnou výpočetní techniky, jazyků, techniky administrativy, moderní cvičnou kuchyní a dalšími odbornými učebnami.

Výuka tělesné výchovy a stravování žáků se realizuje v nedaleké základní škole.

Škola od poslední inspekce v roce 2008, zaměřené na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, zaznamenala pozitivní posun, především v oblasti materiálního vybavení.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Realizovaný ŠVP byl posouzen Českou školní inspekcí (dále „ČŠI“) před návštěvou školy a je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem (dále „RVP“). Škola umožňuje všem žákům získat dostatečné znalosti a dovednosti ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech, které si mají možnost prohloubit ve zvolených volitelných předmětech, zaměřených na jejich odbornost a cizí jazyky. Tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných předmětů. Disponibilní hodiny v ŠVP byly využity účelně v souladu s potřebami žáků většinou pro posílení hodinové dotace povinných všeobecně vzdělávacích a odborných maturitních předmětů.

Domov mládeže má kvalitně vypracován vlastní vzdělávací program s motivačním názvem *Domov mládeže – „Budme aktivní“*. Žákům je v rámci mimoškolní výchovy a vzdělávání nabízeno klidné prostředí s téměř rodinnou atmosférou a spoustou volnočasových aktivit.

Škola vytváří podmínky pro rovný přístup ke vzdělávání. Pro přijímací řízení byla stanovena, zveřejněna a také dodržena jednotná kritéria pro přijímání žáků. Uchazeči o studium, kteří dosáhli průměru 1,5 v 1. pololetí 9. třídy základní školy, jsou přijímáni bez přijímacích zkoušek. U ostatních uchazečů se přihlíží k výsledkům písemných testů z českého a cizího jazyka, účasti ve vědomostních soutěžích akreditovaných MŠMT a v olympiádách. V loňském školním roce se uskutečnila 4 kola přijímacího řízení. O způsobu přijímání žáků ke vzdělávání a kritériích pro přijetí škola informuje na webových stránkách, na veletrhu středních škol, na dnech otevřených dveří, na propagačních panelech v regionu a Gastrotour akademii. Škola při přijímání žáků dodržela příslušné právní předpisy. Matrika školy je přehledně vedena v elektronické i písemné podobě.

Informace a poradenskou pomoc žákům při studiu zajišťuje kvalifikovaná výchovná poradkyně. Eviduje žáky se SVP a pravidelně informuje třídní učitele o jejich potřebách. Spolu s ostatními vyučujícími průběžně sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků se SVP a neprospívajících žáků. Všichni žáci mají možnost pro zlepšení svého prospěchu

v jednotlivých předmětech využít konzultací a doučování. Pro zákonné zástupce žáků organizuje škola informační schůzky. V oblasti prevence sociálně rizikového chování žáků škola pracuje se standardním *Minimálním preventivním programem*, jehož cílem je vytváření pozitivního klimatu, což se škole daří. Funkci metodičky prevence zastává vychovatelka z Domova mládeže při SOŠ „Fortika“, která v letošním školním roce ukončila studium vychovatelství a v příštím období si začne doplňovat požadované vzdělání pro tuto oblast. Při řešení ojedinělých problémů spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky. Žáci mají možnost využít konzultačních hodin nebo anonymní schránky. Škola pořádá různé vlastní programy, besedy pro žáky a učitele, a to i ve spolupráci s Poradenským centrem pro drogové a jiné závislosti, Sládkova, Brno, nebo s Policií ČR a místním obecním úřadem.

Průběh vzdělávání byl hodnocen ve vybraných všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech, včetně cizích jazyků (anglického, německého a ruského). Výuka probíhala v příznivém klimatu. Menší velikost školy a dostatek společných prostor umožňují neustálý kontakt mezi žáky a vyučujícími. Společné bezproblémové soužití žáků a pedagogů školy je výsledkem jasně stanovených pravidel.

Ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech převažovala dobře připravená frontální výuka s částečným využitím skupinové formy vyučování. Žáci byli vedeni k všestrannému osvojování znalostí a dovedností s výraznou podporou výuky s využitím informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“). Vyučující rozvíjeli u žáků komunikativní kompetence, vedli je k přesnému používání odborné terminologie a symboliky a věnovali jejich motivaci, diskusi nad problémy a prezentaci výsledků jejich práce přiměřenou pozornost. Ve výuce cizích jazyků vyučující vhodně motivovali žáky, volili metody a formy práce, které vedly žáky k aktivnímu zapojení se do vzdělávacího procesu. Hodiny probíhaly ve vyučovaném jazyce, žáci si tak přirozeně rozvíjeli řečové dovednosti. Učitelé pravidelně zařazovali poslech a vhodně rozvíjeli mezipředmětové vztahy. Žáci standardně pracovali s textem, vyhledávali v něm požadované informace, které dále využívali v navazujících činnostech. Nároky na žáky byly přiměřené, k žákům se SVP byl ojediněle uplatňován individuální přístup. Vyučující využívali slovní hodnocení, které bylo pozitivní, pro žáky motivační a vzhledem k jejich výkonu objektivní. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení.

Škola průběžně sleduje výsledky vzdělávání a celkovou úspěšnost žáků. Individuální i skupinové výsledky jsou hodnoceny převážně prostřednictvím vlastních nástrojů (prověrek, kontrolních prací, testů a ústního zkoušení). Každoročně je využívána možnost srovnání vzdělávacích výsledků na celostátní úrovni prostřednictvím komerčních testů. Souhrnné výsledky škola prezentuje ve výročních zprávách. Sledovaná úspěšnost a celkové výsledky vzdělávání mají za hodnocené období tří let rozdílný vývoj. V cizích jazycích má kvalita dosahovaných výsledků vzrůstající tendenci, u matematiky je tomu naopak, ve společenskovědních předmětech dosahovali žáci ve sledovaném období stabilních výsledků. Praktické dovednosti žáků jsou sledovány v rámci regionálních i celorepublikových soutěží. Absolventi školy jsou přijímáni ke studiu na vysoké školy (1/3), vyšší odborné nebo jazykové školy (1/3), zbytek absolventů nachází uplatnění v praxi. Informace o jejich dalších vzdělávacích výsledcích škola zjišťuje.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Výuka je organizačně zajištěna rozvrhem hodin. Začátek a konec vyučování, počty hodin v jednom dni i délka přestávek odpovídají ustanovením školské legislativy. Ze srovnání rozvrhů vybraných tříd s odpovídajícími učebními plány vyplývá, že škola dodržuje obsah učebních dokumentů. Kontrolou školního řádu byly zjištěny formální nedostatky, které byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny.

Škola podporuje zdravý vývoj žáků vytvářením vhodného prostředí i příznivého sociálního klimatu. Bezpečnost žáků je zajišťována v celém průběhu vzdělávání. Žáci byli s pravidly pro bezpečné chování seznámeni při zahájení školního roku 2011/2012. Školní úrazy jsou řádně vedeny v knize úrazů, která je v souladu s platnou legislativou. Záznamy o úrazech odesílá škola v elektronické formě.

Ředitel školy je ve funkci od roku 1996, splňuje požadavky pro výkon své funkce. Plní povinnosti vyplývající z platné legislativy. Koncepti rozvoje školy tvoří ředitel se svou zástupkyní. Na plánování a koordinaci pedagogického procesu se dále podílejí všichni vyučující, kteří jsou sdruženi do pěti předmětových komisí a následně do pedagogické rady. Plánování a propagace školy jsou účelně přizpůsobovány klesajícímu počtu žáků vycházejících ze základních škol. Díky kvalitní propagaci a marketingu školy je počet přijímaných žáků několik let téměř stabilní.

Ředitel uplatňuje vzhledem k menšímu počtu žáků a zaměstnanců osobní přístup jednání, jehož prostřednictvím je rychle a dobře informován o všech stěžejních oblastech týkajících se podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků. Na základě standardně vypracovaného plánu vytváří ředitel svým učitelům podmínky pro další vzdělávání (dále „DVPP“) podle potřeb a finančních možností školy a poskytuje součinnost školské radě v souladu se zákonem. Škola má vypracován funkční plán kontrolní činnosti na příslušný školní rok. Počet hospitací provedených vedením (3) je v tomto školním roce menší. Oblast řízení, plánování, organizace vzdělávání, vnitřní kontrolní a informační systém včetně oblasti hospodaření s veřejnými prostředky je standardní.

Výuka ve školním roce 2011/2012 je zajištěna stabilním a kvalifikovaným pedagogickým sborem. Odbornou kvalifikaci splňuje 22 pedagogů z celkového počtu 23 (20 učitelů, 3 vychovatelé). Kvalifikační předpoklady pro výkon specializovaných činností splňuje výchovná poradkyně, školní metodička prevence absolvuje pouze jednorázová školení. Systém organizace DVPP je vedením školy nastaven a pravidelně vyhodnocován. Vzdělávací akce se zaměřují na novou maturitu, metodiku jazyků, odborných předmětů a BOZ. Začínající učitelce věnuje vedení školy odpovídající pozornost. K uvádění do praxe je jí určena zkušená učitelka. Složení pedagogického sboru a systém DVPP je na dobré úrovni a umožňuje standardní plnění vzdělávacího programu.

Vedení školy se trvale a úspěšně snaží o materiální zabezpečení výuky podle zvoleného vzdělávacího programu. Škola má dostatečné množství kmenových a odborných učeben, vybavených technikou pro datovou projekci, která se ve výuce průběžně využívá (10 dataprojektorů, 14 notebooků). Učebny (s nově položeným linem) jsou vybavené novým nábytkem. Z odborných učeben je na velmi dobré úrovni cvičná kuchyň, učebny techniky obsluhy a jazyková učebna. Učebna techniky administrativy vyžaduje obnovu a moderní vybavení. Prostředí školy je upravené, estetické s možností relaxace žáků o přestávkách. Žáci jsou ubytováni v domově mládeže v moderních 2 a 3 lůžkových pokojích, se sociálním zařízením a s možností vlastního stravování (snídaně, večeře).

Škola neustále provádí obnovu a doplňování prostředků ICT. Žáci mají přístup k 20 PC a možnost využití WIFI sítě (i v domově mládeže). Učebny, sborovny učitelů a kanceláře vedení školy jsou propojeny do počítačové sítě. Učebnice si podle doporučení učitelů

pořizují žáci samostatně (škola zajišťuje slovníky, nákladné učebnice pro odborné předměty a učitelé odborné texty). Oblast materiálních podmínek pro výuku a jejich využití zaznamenala ve sledovaném období významný kvalitativní posun.

Finanční předpoklady byly posuzovány za období let 2009 až 2011 podle předložených dokumentů školy. Hlavním zdrojem příjmů školy v hodnoceném období byly prostředky poskytované ze státního rozpočtu (dále „SR“) v celkové výši 34 971 tis. Kč (76 % výnosů z hlavní činnosti). V rámci uvedené dotace získala škola účelové prostředky ze SR (1 049 tis. Kč), určené převážně k posílení odměňování zaměstnanců ve školství a na zajištění maturitní zkoušky. Prostředky poskytnuté zřizovatelem ve sledovaném období (8 767 tis. Kč), to je 19 % výnosů z hlavní činnosti, byly výhradně použity k úhradě provozních nákladů. Z poskytnutých prostředků ze SR byly plně hrazeny mzdy a zákonné odvody. Náklady na učebnice, učební pomůcky a vzdělávání učitelů činily ve sledovaném období 744 tis. Kč, z toho nejvíc prostředky ICT (417 tis. Kč). Celkové investiční výdaje na obnovu a rozvoj majetku dosáhly za výše uvedené období 895 tis. Kč (výhradně z vlastních zdrojů). Byly použity převážně na opravy objektu domova mládeže a instalaci venkovních žaluzií ve škole. Výnosy z doplňkové činnosti 183 tis. Kč (nájemné z nebytových prostor) byly použity v jednotlivých letech k úhradě nákladů z hlavní činnosti.

V hodnoceném období škola nerealizovala financování svým zapojením do projektů. V roce 2012 bude naplňovat projekt *Inovace ve vzdělávání na naší škole* s rozpočtem 871 tis. Kč se zahájením v březnu 2012 a ukončením v roce 2014. Dále projekt s názvem *Multilaterální partnerství škol Comenius* s rozpočtem 500 tis. Kč (se zahájením aktivit v srpnu 2012). V letošním roce pokračuje zapojení školy do projektu *EDISON* (mezinárodní kulturní projekt). Škola ve sledovaném období využila získané finanční prostředky k naplňování svého vzdělávacího programu.

Činnost školy je ovlivněna četnými partnery. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím osobních konzultací a webových stránek školy. Spolupráce se zřizovatelem, který přispívá k zabezpečení bezproblémového chodu školy a postupnému zlepšování podmínek pro vzdělávání a poskytování školských služeb, je dle vyjádření ředitele školy na profesionální úrovni. Ředitel školy vytváří podmínky pro práci školské rady, která se významně podílí na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy. Pro širokou veřejnost a budoucí uchazeče pořádá škola dny otevřených dveří a Gastrotour akademii. Při plánování a realizaci mnohých školních i mimoškolních činností aktivně spolupracuje s *Uníí rodičů při SOŠ „Fortika“*, která se na jejich uskutečnění podílí i značnou finanční podporou. Velmi přínosnou spoluprací je kooperace s *Asociací hotelových škol* a *Asociací cukrářů, kuchařů a barmanů*, které umožňují žákům učit se novým trendům v oborech. Velký počet partnerů, firem a organizací hotelového, stravovacího a cestovního zaměření v regionu přispívá k tomu, že se žáci seznamují již v průběhu studia s reálným provozem a podmínkami pro výkon své budoucí profese. Žáci mají možnost odborných stáží v Anglii, Řecku a Itálii, kde mimo praxe v oboru poznávají také realie, tradice, historii zemí, upevňují a prohlubují své jazykové dovednosti. Cílevědomá spolupráce s partnery vede k aktivnímu rozvoji školy a ke zkvalitnění procesu vzdělávání.

Závěry, celkové hodnocení školy

- Škola umožňuje rovnost přístupu ke vzdělávání standardním způsobem.
- Všechny klíčové kompetence byly v průběhu vyučovacího procesu rozvíjeny standardně.
- Škola dosáhla zlepšení od poslední inspekce a postupně zdokonaluje svoje materiální vybavení a prostředky ICT.
- Škola měla dostatek finančních prostředků na realizaci výuky, hodnocením finančních podmínek nebyla zjištěna žádná rizika.
- Trvalou předností školy je atmosféra příznivého klimatu, která se pozitivně odráží v sociálních vztazích mezi žáky a vyučujícími.
- Partnerská spolupráce je využívána ve prospěch rozvoje školy a jednoznačně přispívá ke zkvalitňování vzdělávání.
- Příležitost k rozvoji setrvává v uplatňování nových vyučovacích metod a forem a v podpoře sebehodnocení žáků.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 29. února 2012

(razítko)

Ing. Petr Krátký, školní inspektor

Petr Krátký v. r.

Ing. Silvestr Rolek, CSc., školní inspektor

Silvestr Rolek v. r.

Mgr. Renata Sedláková, školní inspektorka

Renata Sedláková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 5. března 2012

(razítko)

Mgr. Miroslav Koudelka, ředitel školy

Miroslav Koudelka v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.